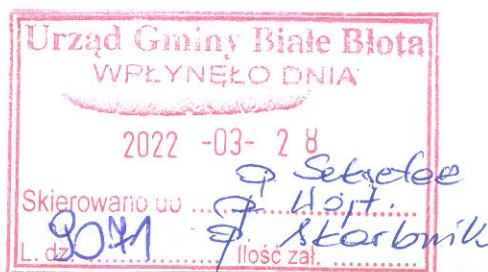

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W BYDGOSZCZY

RIO-KF-4104-67/2021

Bydgoszcz, dnia 28 marca 2022 r.

Pan
Dariusz Fundator
Wójt Gminy Białe Błota
ul. Szubińska 7
86-005 Białe Błota

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Białych Błotach kontrolę problemową gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Białe Błota, udokumentowaną protokołem kontroli Nr RIO/KF/67/2021 z dnia 27 stycznia 2022 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi w dniu jego podpisania.

W związku z kontrolą problemową w zakresie ustaleń ogólnie-organizacyjnych, księgowości i sprawozdawczości, zobowiązań wieloletnich, weryfikacji zobowiązań wymagalnych, inwentaryzacji aktywów i pasywów, prawidłowości udzielania zamówień publicznych oraz dochodów i wydatków związanych z gospodarką odpadami komunalnymi, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W wyniku przeprowadzonej kontroli gospodarki finansowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) w zakresie ustaleń ogólnie-organizacyjnych

- niekompletne opracowanie przez Wójta Gminy Białe Błota dokumentacji (polityki) rachunkowości (strona 8 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/I/9-10),

W wyniku kontroli kompletności i aktualności dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości stwierdzono nieujęcie w obowiązującej od 1 stycznia 2017 r. polityce rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Białe Błota Nr SG.1200.27.2016 z dnia 1 sierpnia 2016 r. następujących obligatoryjnych elementów:

- wzajemnych powiązań zbiorów tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych,
- opisu algorytmów i parametrów oraz wersji i daty rozpoczęcia eksploatacji oprogramowania za pomocą których prowadzone są księgi rachunkowe,

ul. Św. Trójcy 35, 85-224 Bydgoszcz
tel. 52 37 68 210, fax. 52 506 52 23
bydgoszcz@rio.gov.pl

Zespół Zamiejscowy w Toruniu
ul. Szosa Bydgoska 52-39, 87-100 Toruń
tel. 56 65 77 821, fax 56 65 77 823
torun@bydgoszcz.rio.gov.pl

Zespół Zamiejscowy we Włocławku
ul. Brzeska 6, 87-700 Włocławek
tel. 54 23 04 921, fax 52 23 04 923
wloclawek@bydgoszcz.rio.gov.pl

tj. z naruszeniem przepisu art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b-c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzoną nieprawidłowość są poprzedni i obecny Wójt Gminy Białe Błota, którzy na mocy art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, jako kierownicy zobligowani byli do ustalenia i aktualizacji zasad (polityki) rachunkowości kierowanej przez siebie jednostki.

- udzielenie bankowi, przez Wójta Gminy Białe Błota, na podstawie zawartej w dniu 1 lipca 2013 r. umowy o kredyt Nr 26/2013/004 o kredyt długoterminowy na spłatę w 2013 r. wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów, upoważnienia do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego (strony 56-57 protokołu kontroli oraz akta kontroli Nr 67/21/II/103-106).

Kontrola wykazała, że w postanowieniach umownych, jako rachunek do obsługi kredytu wskazano rachunek bieżący Gminy Białe Błota oraz zawarto upoważnienie dla banku do obciążania środków pieniężnych z tego rachunku kwotą wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy (spłaty kredytu, odsetek i innych należności). Powyższe naruszało przepisy art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którymi w celu zabezpieczenia kredytu nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.

W związku ze spłaceniem w dniu 31 grudnia 2020 r. i zakończeniem okresu obowiązywania ww. umowy odstąpiono od sformułowania zalecenia pokontrolnego.

2) w zakresie księgowości

- nierzetelne i nieprawidłowe prowadzenie w latach 2018-2020 ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy poprzez niezachowanie zasady ciągłości bilansowej skutkujące niezgodnością bilansu otwarcia: na dzień 1 stycznia 2019 r. z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 r., w zakresie sald Wn i Ma kont Urzędu w łącznej kwocie 18.548.275,58 zł oraz na dzień 1 stycznia 2020 r. z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2019 r., w zakresie sald Wn i Ma kont Urzędu w łącznej kwocie 14.029.487,33 zł (strony 13-15 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/1 – 67/21/II-4, 67/21/II/7),

W trakcie kontroli stwierdzono, że wykazane w księgach rachunkowych stany aktywów i pasywów na dzień 31 grudnia 2018 r./31 grudnia 2019 r. nie zostały ujęte w tej samej wysokości w księgach rachunkowych odpowiednio 2019 r./2020 r. Zestawienie różnic przedstawiają poniższe tabele:

Konto	Opis konta	Saldo na dzień 31.12.2018 r.		Saldo na dzień 01.01.2019 r.		Różnica	
		Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma
080	Środki trwałe w budowie (Inwestycje)	19.212.169,83	0,00	11.238.762,47	0,00	7.973.407,36	0,00
130	Rachunek bieżący jednostki	1.272.978,20	0,00	0,00	0,00	1.272.978,20	0,00
201	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami	0,00	511.404,42	0,00	352.734,42	0,00	158.670,00
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	0,00	1.271.687,83	0,00	0,00	0,00	1.271.687,83
240	Pozostałe rozrachunki	9.304,42	7.604.343,34	9.383,97	7.604.422,89	79,55	79,55

800	Fundusz jednostki	0,00	171.837.393,78	0,00	163.994.338,42	0,00	7.843.055,36
860	Wynik finansowy	0,00	80.372.597,88	0,00	80.400.915,88	0,00	28.318,00
					RAZEM	9.246.465,11	9.301.810,74

Konto	Opis konta	Saldo na dzień 31.12.2019 r.		Saldo na dzień 01.01.2020 r.		Różnica	
		Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma
080	Środki trwale w budowie (Inwestycje)	10.259.743,68	0,00	13.644.895,93	0,00	3.385.152,25	0,00
130	Rachunek bieżący jednostki	84.137,99	0,00	3.705.637,30	0,00	3.621.499,31	0,00
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	0,00	85.428,36	0,00	3.705.637,30	0,00	3.620.208,94
240	Pozostałe rozrachunki	9.305,82	1.177.309,18	9.304,42	1.177.307,78	1,40	1,40
800	Fundusz jednostki	0,00	160.389.637,97	0,00	163.783.526,11	0,00	3.393.888,14
860	Wynik finansowy	0,00	93.206.650,63	0,00	93.197.914,74	0,00	8.735,89
					RAZEM	7.006.652,96	7.022.834,37

W kontrolowanej jednostce księgi rachunkowe prowadzone były w programie komputerowym „Księgowość budżetowa i planowanie” – autorstwa Usługi informatyczne INFO-SYSTEM T. i R. Groszek Legionowo.

Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera obowiązkiem jednostki było zapewnienie automatycznej kontroli ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów lub sald, stosownie do przepisu art. 5 ust. 1 oraz 13 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 217).

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że przyczyną nieprawidłowości było: „niezatwierdzenie wszystkich dokumentów zaewidencjonowanych w księdze rachunkowej jednostki w 2018 i 2019 roku na kontach 080, 130, 201, 223, 800, 860; przeniesienie sald kont rozrachunkowych tzw. per saldem; nieprawidłowe zamknięcie kont ksiąg rachunkowych jednostki”.

Osobą odpowiedzialną jest ówczesna Skarbnik Gminy Białe Błota, która przyjęła obowiązki i odpowiedzialność za prowadzenie rachunkowości jednostki, zgodnie z przepisem art. 54 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- nierzetelne prowadzenie ewidencji konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” poprzez wykazanie salda tego konta na dzień 31.12.2018 r. w sposób nieodzwierciedlający stanu rzeczywistego, czym naruszono art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.)(strony 16-18 protokołu kontroli, akta kontroli 67/21/II/6-15),

Na dzień 31.12.2018 r. różnica między ewidencją księgową konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, a potwierdzeniem salda rachunków bankowych nadesłanym z Banku Spółdzielczego w Bydgoszczy wynosiła 1.271.687,83 zł. Powyższe środki stanowiły wpływ środków pieniężnych na rachunek środków na niewygasające wydatki, tj. środków na wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Należy nadmienić, że ww. środki ujęte zostały również w ewidencji księgowej organu na koncie 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”, tj. koncie właściwym. Z uwagi na ujęcie salda środków na niewygasające wydatki, zarówno w ewidencji księgowej organu jak i jednostki należy wskazać na nierzetelne przeprowadzenie inwentaryzacji stanu środków pieniężnych

na rachunkach bankowych Gminy Białe Błota na dzień 31 grudnia 2018 r. drogą otrzymania od banku potwierdzenia prawidłowości stanu tych aktywów poprzez brak powiązania ze stanem wykazanym w księgach rachunkowych jednostki i organu.

Osobą odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość jest ówczesna Skarbnik Gminy, której Wójt, na podstawie art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, powierzył obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości.

- ewidencjonowanie w 2020 r. operacji gospodarczych na kontach 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” i 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” nieprzewidzianych w zakładowym planie kont Urzędu Gminy Białe Błota (strony 9-10 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/I/1-2 oraz 15-16),

Ustalono, że obroty na koncie 640 w 2020 r. wyniosły 126.025,87 zł, natomiast obroty na koncie 840 w ww. okresie wyniosły 9.605.456,32 zł.

- ewidencjonowanie w 2020 r. faktur korygujących w łącznej wysokości 9.101,65 zł, ze znakiem „minus” na stronie Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii” zamiast ze znakiem „plus” po przeciwnych stronach tych kont (strony 30-34 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/49 oraz 67/21/II/52-55),

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Skarbnik Gminy, której powierzono obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

- zastosowanie nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej poprzez:
 - ujęcie w 2020 r. wydatku z tytułu zimowego utrzymania dróg w kwocie 24.883,31 zł w § 4270 „Zakup usług remontowych”, zamiast w § 4300 „Zakup usług pozostałych” (strona 33 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/48-50),
 - ewidencjonowanie w 2020 r. i 2021 r. dochodów ujętych w §§ 0580 „Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”, 0640 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień” i 0920 „Wpływy z pozostałych odsetek za nieterminowe regulowanie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi” w łącznej kwocie 90.713,85 zł w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi”, zamiast w rozdziale 90026 „Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami”. W trakcie kontroli dokonano przeksięgowania ww. dochodów do właściwego rozdziału klasyfikacji budżetowej (strony 104-105 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/IV/1 oraz 2),

Z uwagi na udzielenie instruktażu Skarbnikowi Gminy Białe Błota w zakresie prawidłowego klasyfikowania dochodów i wydatków odstąpiono od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

- nieprawidłowe prowadzenie w 2019 r. ksiąg rachunkowych budżetu Gminy poprzez niezachowanie zgodności w kwocie 2.476.095,00 zł pomiędzy ewidencją konta 133 „Rachunek budżetu”, a zapisami w księgowości banku (strony 20-26 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/6-15 oraz 67/21/II/18-26 i 28),

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że saldo środków Funduszu Dróg Samorządowych zgromadzonych na rachunku bankowym na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 2.476.095,00 zł, natomiast saldo konta 133-8 „Fundusz Dróg Samorządowych” wynosiło 0,00 zł. Konsekwencją powyższego było wykazanie w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2019 r. w aktywach w wierszu „Środki pieniężne budżetu” kwoty zaniżonej o 2.476.095,00 zł. Ponadto stwierdzono nieprawidłowe sporządzenie bilansu Urzędu Gminy Białe Błota na dzień 31 grudnia 2019 r. poprzez wykazanie w pozycji aktywów „Stan środków pieniężnych” (poz. B.III.2) kwoty zawyżonej o 2.476.095,00 zł, stanowiącej środki ww. Funduszu pomimo,

że powyższe środki pieniężne nie zostały zaksięgowane w ewidencji księgowej Urzędu Gminy.

Odpowiedzialność za powstanie powyższej nieprawidłowości jest ówczesna Skarbnik Gminy, której Wójt powierzył obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości, stosownie do przepisu art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w związku z art. 4 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

- przeprowadzenie inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2018 r. w sposób niezgodny z przepisami ustawy o rachunkowości (strony 61-66 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/109, Nr 67/21/II/114-115),

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że w drodze zarządzenia Nr SG.1200.81.2018 Z-cy Wójta Gminy Białe Błota wykonującego zadania i kompetencje Wójta Gminy Białe Błota na podstawie art. 28 g ust. 1 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 7 listopada 2018 r. zarządzono przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji majątku gminy (aktywów i pasywów) według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. W powyższym zarządzeniu powołano Komisję Inwentaryzacyjną oraz zespoły spisowe zobowiązane do przeprowadzenia spisu z natury przy udziale osób materialnie odpowiedzialnych. Na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji kontrolującym przedstawiono jedynie arkusze spisu z natury, które uzupełniono tylko częściowo. Stwierdzono, że przedmiotowe arkusze nie zawierały m.in. pieczęci Urzędu Gminy Białe Błota, wyceny składników objętych spisem, podpisów członków zespołów spisowych oraz osób materialnych odpowiedzialnych. Ponadto kontrolującym nie przedłożono: protokołów dokumentujących wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji, które winny sporządzić zespoły spisowe (zgodnie z § 5 ust. 2 przedmiotowego zarządzenia) oraz protokołu z przeprowadzonej inwentaryzacji ujmującego różnice, którego obowiązek sporządzenia spoczywał na komisji inwentaryzacyjnej (zgodnie z § 6 ust. 1 ww. zarządzenia). W wyjaśnieniach z dnia 19 grudnia 2021 r. Skarbnik Gminy Białe Błota, z upoważnienia Wójta Gminy Białe Błota, wskazała, że „(...) Inwentaryzacja pełna na dzień 31.12.2018 roku nie została zakończona. Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji na dzień 31.12.2018 roku nie został przedstawiony Kierownikowi jednostki. W ewidencji księgowej jednostki nie zaksięgowano różnic inwentaryzacyjnych”. Należy wskazać, że zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Tym samym należy stwierdzić, że w związku z brakiem udokumentowania przeprowadzenia inwentaryzacji majątku drogą spisu z natury doszło do naruszenia ww. przepisu.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Wójt Gminy Białe Błota na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości w związku z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

- zaniechanie prowadzenia w latach 2018 – 2020 ewidencji druków ścisłego zarachowania w części dotyczącej arkuszy spisu z natury (strony 59-61 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/110-113),

Zgodnie z § 2 ust. 3 instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Białe Błota, stanowiącej załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr SG.1200.27.2016 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przepisów regulujących gospodarkę finansową Gminy Białe Błota, „w urzędzie do druków ścisłego zarachowania zalicza się: kwitariusze przychodowe K103, arkusze spisu z natury (z wyłączeniem druków sporządzonych komputerowo), чеки gotówkowe oraz kasa przyjmie KP”.

W trakcie kontroli powyższa nieprawidłowość została usunięta, zatem odstąpiono od sformułowania wniosku pokontrolnego w przedmiotowym zakresie.

- niezapewnienie przez Wójta Gminy przestrzegania przez pracowników procedur wewnętrznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej dowodów księgowych, określonych w Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Białe Błota, stanowiącej załącznik Nr 4 do zarządzenia NR SG.1200.27.2016 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Gminy Białe Błota (strony 109-110 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/I/10, Nr 67/21/IV/4-7 oraz 10),

Kontrola wykazała, że 2 dowody księgowe, tj. polecenia księgowania z dnia 31 grudnia 2020 r. zostały sporządzone i sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym przez Wystawcę (tą samą osobę), tj. pracownika Referatu Budżetu Urzędu Gminy Białe Błota, i nie zawierały podpisu Skarbnika Gminy potwierdzającego przeprowadzenie wstępnej i bieżącej kontroli dowodu oraz jego zatwierdzenie stosownie do ww. uregulowań wewnętrznych obowiązujących w jednostce. Zgodnie z art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków Wójta Gminy, stosownie do ar. 69 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

3) w zakresie sprawozdawczości

- niestaranne sporządzenie bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2018 r. i na dzień 31 grudnia 2019 r. poprzez wykazanie w aktywach w wierszu „Środki pieniężne budżetu”, kwoty zawyżonej o 55.056,37 zł za rok 2018 oraz o 21.511,79 zł za rok 2019, tj. niezgodnie z ewidencją księgową konta 133 „*Rachunek budżetu*” (strony 16-23 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/6 oraz 67/21/II/16-27),

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponoszą Wójt Gminy Białe Błota oraz ówczesny Skarbnik Gminy jako osoby podpisujące sprawozdanie finansowe zgodnie z treścią przepisu § 33 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 342).

- nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2019 r. poprzez wykazanie stanu środków na rachunku budżetu w kwocie zawyżonej łącznie o 1.229.542,30 zł, tj. o stan środków na rachunku wydatków niewygasających w wysokości 1.144.113,94 zł oraz o stan środków na rachunku bankowym pn. „*Gmina na czasie*” w wysokości 85.428,36 zł, (ujęty w ewidencji księgowej urzędu na saldzie konta 130-1), (strony 24-25 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/I/13, 67/21/II/18-19, 67/21/II/25, 67/21/II/29-30).
- niesporządzenie jednostkowych sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy Białe Błota za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. (strony 39-40 oraz 43-45 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/61-63 oraz 67/21/II/75-76),

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że sprawozdania Rb-28S oraz Rb-27S za 2019 r. nie zostały podpisane w miejscu przeznaczonym dla Kierownika jednostki. Należy wskazać, że niezłożenie podpisu pod sprawozdaniami przez Wójta Gminy Białe Błota oznacza, że ww. sprawozdania nie zostały złożone.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Wójt Gminy Białe Błota na podstawie § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 z późn. zm.), który jako kierownik jednostki, zobowiązany był sporządzić sprawozdanie rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Z uwagi na fakt, że od 1 września 2020 r. ww. sprawozdania są sporządzane i podpisywane przez Wójta Gminy odstępiono od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

- nieprzeprowadzenie przez Wójta Gminy Białe Błota należytej weryfikacji formalno-rachunkowej sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Szkoły Podstawowej im. Mariana Rejewskiego w Białych Błotach, Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łochowie, Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Przyłękach, Gminnego Przedszkola „Wróżka” w Białych Błotach oraz Gminnego Żłobka Integracyjnego „U Misia” w Łochowie za 2019 r., co skutkowało przyjęciem bez uwag dwóch częściowych sprawozdań, obejmujących różny zakres danych, za poszczególne okresy sprawozdawcze 2019 r., zamiast jednego sprawozdania jednostkowego za te okresy (strony 40-41 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/62-73),
- niewyegzekwowanie przez Wójta Gminy Białe Błota złożenia sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2019 r. Centrum Obsługi Edukacji i Sportu w Białych Błotach, Szkoły Podstawowej im. Mariana Rejewskiego w Białych Błotach, Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łochowie, Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Przyłękach, Gminnego Przedszkola „Wróżka” w Białych Błotach oraz Gminnego Żłobka Integracyjnego „U Misia” w Łochowie (strony 45-46 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/62-63, 67/2/II/77-87),

Kontrola wykazała, że sprawozdania ww. jednostek nie zostały podpisane w miejscu przeznaczonym dla Kierownika jednostki. Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdania podpisują główny księgowy i kierownik jednostki. Zatem sprawozdania budżetowe kreowane są z chwilą złożenia na stosownych dokumentach podpisów przez osoby wskazane w przywołanym przepisie prawa, przy czym decydujące znaczenie ma złożenie podpisu przez kierownika jednostki (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2010 r., V SA/Wa 103/10). Do czasu złożenia podpisu można mówić o istnieniu projektu sprawozdania.

- nieprawidłowe sporządzenie zbiorczych sprawozdań budżetowych: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2019 r., poprzez wykazanie w nich danych innych niż wynikające ze sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu (strony 42 oraz 47 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/II/62-63, 67/21/II/74 oraz 67/21/II/88),

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy Białe Błota, który zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej był obowiązany sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

4) w zakresie zamówień publicznych

Badając prawidłowość udzielenia w 2019 r. zamówienia na „Odbieranie i zagospodarowanie zmieszanych i zbieranych selektywnie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych w miejscowościach na terenie Gminy Białe Błota dla Sektora I i II” (sygn. post. RZG.271.46.2019.ZP1), w trybie przetargu nieograniczonego, o wartości szacunkowej 6.408.920,88 zł (3.863.086,08 zł – część I oraz 2.545.834,80 zł – część II), stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- określenie przez Zamawiającego warunku udziału w postępowaniu, w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej, który nie był proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, bowiem nie został wyznaczony na poziomie minimalnym, tj. takim, którego spełnianie warunkowało dawanie przez wykonawcę rękojmi należytego wykonania zamówienia (strony 81-84 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/28 oraz 30-32),

Kontrola wykazała, że Zamawiający w treści ogłoszenia oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazał, że wykonawca winien wykazać się wykonaniem lub wykonywaniem:

- a) dla Sektora I- jednego zamówienia polegającego na odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych w ilości minimum 4500Mg w ciągu następujących po sobie 12 kolejnych miesięcy,
- b) dla Sektora II- jednego zamówienia polegającego na odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych w ilości minimum 3500Mg, w ciągu następujących po sobie 12 kolejnych miesięcy”.

Ponadto ustalono, że w trakcie postępowania Zamawiający wyraził zgodę na propozycję wykonawcy wskazaną w zadanym przez niego pytaniu zgodnie z którą „Dla spełnienia ww. Wykonawca ma wykazać się jednym zamówieniem polegającym na odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych w ilości minimum 4500 Mg – sektor I, 3500Mg - sektor II, w ciągu następujących po sobie 12 kolejnych miesięcy czy Wykonawca może zsumować kilka usług równocześnie dołączając odpowiednią ilość referencji, aby spełnić warunek w zakresie sektora I, II?”. Pismem z dnia 10 grudnia 2021 r. Zastępca Wójta Gminy Białe Błota, z upoważnienia Wójta Gminy Białe Błota, wyjaśniła, że „Warunek udziału w postępowaniu wskazany przez Zamawiającego uwzględniał coroczny wzrost ilości odpadów oraz wzrost ilości nieruchomości, z których należało odbierać odpady komunalne. Wzrost ww. parametrów przedstawiony został tabelarycznie w Opisie przedmiotu zamówienia. Ponadto, Wykonawca w dniu 31 maja 2019 r. zwrócił się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści SIWZ. Przedmiotem ww. wyjaśnień była m.in. możliwość sumowania kilku usług, aby spełnić warunek stawiany w SIWZ. Zamawiający wyraził zgodę na powyższe, przez co nie ograniczył dostępu mikro, małym czy średnim przedsiębiorcom do udziału w przedmiotowym postępowaniu. I tak przedsiębiorca, który wykonywał kilka usług, a które w końcowym rozrachunku pozwalały spełnić warunek zawarty w SIWZ, mógł ubiegać się o udzielenie zamówienia publicznego”. Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy wskazać, że kontrolowana jednostka nie wykazała zatem określenia ww. warunku udziału w postępowaniu zgodnie z art. 22 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, tj. w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia. Wykazanie proporcjonalności warunku jest obowiązkiem Zamawiającego (por. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 15 maja 2017 r., KIO 714/17). Ponadto Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 16 października 2020 r., KIO 2194/20, wskazała, że „(...) Proporcjonalność określenia warunków udziału do przedmiotu zamówienia oznacza w szczególności, że zamawiający dobierając i określając te warunki powinien się ograniczyć do wymagań minimalnych,

a zarazem wystarczających dla prawidłowej realizacji przedmiotu zamówienia, a ich opis powinien być adekwatny do rodzaju zamówienia, stopnia jego złożoności i rozmiaru, zakresu wymaganych uprawnień czy umiejętności specjalnych”. Dodatkowo, w wyroku z dnia 12 lutego 2021 r., KIO 184/21, Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, że „Przy czym oczywistym jest, że warunek nie musi odzwierciedlać w stu procentach opisu przedmiotu zamówienia, gdyż powinien być do tego opisu w takiej proporcji, która jest wystarczająca uznania wykonawcy za zdolnego do wykonania zamówienia, ale jednocześnie nie jest oderwana od przedmiotu zamówienia”. Należy podkreślić, że proporcjonalność warunku udziału w postępowaniu nie oznacza, że ma on zostać wyznaczony na poziomie takim samym jak przedmiot zamówienia, lecz takim, który jest niezbędny do prawidłowego zrealizowania zamówienia. Ponadto, należy podkreślić, że oceny prawnej zaistniałego stanu faktycznego nie zmienia fakt dopuszczenia przez Zamawiającego możliwości wykazania spełniania ww. warunku w oparciu o sumę wielkości więcej niż jednego zamówienia. W takiej sytuacji bowiem suma ww. zamówień winna odpowiadać wielkości pierwotnie wyznaczonej przez Zamawiającego dotyczącej jednego zamówienia.

Odpowiedzialność za zaistnienie ww. nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota, który zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia oraz który nie powierzył obowiązku przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej jakiegokolwiek pracownikowi jednostki.

- niedokonanie opisu przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie ofert, a więc taki który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję wskutek braku zapewnienia porównywalności ofert (strony 84-85 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/28 oraz 30)

W wyniku kontroli ustalono, że Zamawiający nie określił ilości odpadów poszczególnych rodzajów jakie przewidywał do odbioru i zagospodarowania przez wykonawcę w okresie świadczenia usługi oraz ilości niezbędnych pojemników na poszczególne rodzaje odpadów i worków, które winien udostępnić (przekazać) wykonawca właścicielom nieruchomości na potrzeby realizacji zamówienia.

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz ze względu na fakt zatwierdzenia specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

- niedokonanie zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu pomimo, że wskutek odpowiedzi na pytanie jednego z wykonawców Zamawiający zmienił treść warunku udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej (strony 85-86 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/30 oraz 32),

W wyniku kontroli ustalono, że w odpowiedzi na pytanie jednego z wykonawców o treści „Dla spełnienia ww Wykonawca ma wykazać jednym zamówieniem polegającym na odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych w ilości minimum 4500 Mg – sektor I, 3500Mg – sektor II, w ciągu następujących po sobie 12 kolejnych miesięcy czy Wykonawca może zsumować kilka usług równocześnie dołączając odpowiednią ilość referencji, aby spełnić warunek w zakresie sektora I, II?” Zamawiający wskazał, że „wyraża zgodę na powyższe”. W drodze ww. odpowiedzi doszło do istotnej zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia co do ww. warunku udziału w postępowaniu (złagodzenie wymogu poprzez dopuszczenie możliwości wykazania spełniania warunku w oparciu o sumę wielkości kilku usług). O zmianie treści warunku stosowna informacja winna znaleźć się również w ogłoszeniu o zamówieniu, stosownie do art. 38 ust. 4a pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawa zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota

na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz który nie powierzył obowiązku przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania jakimkolwiek pracownikowi jednostki.

- wymaganie w treści wzoru umowy, stanowiącego załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, oświadczenia wykonawcy, że posiada zezwolenie na transport odpadów, pomimo, że na moment wszczęcia przedmiotowego postępowania ww. obowiązek nie zachodził (strony 86-87 protokołu kontroli, akta kontroli 67/21/III/28-30),

Kontrola wykazała, że w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. c wzoru umowy stanowiącego załącznik Nr 1 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia „Wykonawca oświadcza, że (...) posiada wymagane prawem uprawnienia do wykonywania określonej działalności, w tym (...) zezwolenie na transport odpadów, zgodnie z ustawą z dnia 4 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 poz. 992 z późn. zm.)”. Ustalono, że na moment wszczęcia przedmiotowego postępowania, na wykonawcach nie ciążył prawny obowiązek posiadania ww. zezwolenia na transport odpadów. W związku z powyższym Zamawiający nie był uprawniony do wymagania od wykonawcy, z którym zostanie zawarta umowa w sprawie udzielenia przedmiotowego zamówienia, złożenia oświadczenia o posiadaniu ww. zezwolenia. Postawienie tego wymogu stanowiło naruszenie przez Zamawiającego art. 36 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.), bowiem jako obowiązujący wyznaczono warunek, który pozbawiony był podstawy prawnej.

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota, który zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia.

- przyjęcie i zaakceptowanie jako zabezpieczeń należytego wykonania umów gwarancji ubezpieczeniowych, złożonych przez wykonawcę wybranego w postępowaniu, które (strony 89-91 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/28, 30 oraz 34-37):
 - a) nie miały charakteru bezwarunkowego i uzależniały wypłatę gwarantowanej kwoty od wykazania przez jej Beneficjenta (Zamawiającego) faktu wystąpienia do wykonawcy zamówienia z wezwaniem do wykonania lub należytego wykonania kontraktu, pomimo, że w SIWZ zawarto wymóg złożenia tego zabezpieczenia w formie bezwarunkowej,
 - b) przewidywały termin wypłaty z tytułu gwarancji w wymiarze 14 dni roboczych od dnia doręczenia na wskazany adres korespondencyjny Gwaranta pierwszego pisemnego kompletnego żądania zapłaty zawierającego kwotę roszczenia, pomimo że w treści SIWZ określono, że gwarancja winna określać termin wypłaty nie dłuższy niż 14 dni (kalendarzowych) od dnia otrzymania wezwania do zapłaty.

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota, który zawarł umowy z wykonawcą, pomimo że ten wniósł zabezpieczenia należytego wykonania umów w postaci gwarancji ubezpieczeniowych zawierających postanowienia niezgodne z wymogami dla tych dokumentów wyznaczonymi w SIWZ.

Badając prawidłowość udzielenia w 2020 r. zamówienia na „Przebudowę ul. Jagodowej w Łochowicach” (sygn. post. RZP.271.70.2020.ZP1), w trybie przetargu nieograniczonego, o wartości szacunkowej 222.800,45 zł, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieokreślenie w treści ogłoszenia o zamówieniu zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej wielkości udzielanego zamówienia (strony 96-97 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/40-43),

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz ze względu na niepowierzenie obowiązku sporządzenia ogłoszenia o zamówieniu jakiegokolwiek pracownikowi jednostki.

- określenie przez Zamawiającego warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej w sposób, który nie był proporcjonalny do przedmiotu zamówienia (strony 98-99 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/38, 40-41 oraz 44),

Zamawiający zażądał od wykonawców wykazania się dysponowaniem kierownikiem budowy (branży drogowej) z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi w specjalności inżynierskiej drogowej bez ograniczeń lub odpowiadającymi im uprawnieniami budowlanymi wydanymi na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, pomimo, że rękojmię należytego wykonania zamówienia, ze względu na przedmiot zamówienia, dawali również wykonawcy dysponujący kierownikiem budowy z uprawnieniami budowlanymi w branży drogowej w ograniczonym zakresie. W wyniku kontroli ustalono, że przedmiot niniejszego zamówienia obejmował przebudowę drogi klasy D (dojazdowa) na odcinku 167,34 m. Jak wskazano w art. 15a ust. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1333) „*Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej drogowej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: 1) droga klasy: lokalna i dojazdowa oraz droga wewnętrzna, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, z wyłączeniem drogowych obiektów inżynierskich oprócz przepustów; 2) droga na terenie lotniska, nieprzeznaczona dla ruchu i postoju statków powietrznych*”. Odnosząc się do powyższej sytuacji należy stwierdzić, że zgodnie z art. 22 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.) zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu oraz wymagane od wykonawców środki dowodowe w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiające ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności. W konsekwencji zamawiający zobligowany jest do zapewnienia uczciwej konkurencji i przestrzegania pozostałych zasad. Szczególnie ważki jest etap przygotowania postępowania, w trakcie którego zamawiający ustala warunki udziału w postępowaniu (art. 22 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych) oraz opis przedmiotu zamówienia (art. 29 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych). Z treści wskazanego przepisu Prawa budowlanego wynika, że wyznaczenie warunków udziału w przedmiotowym postępowaniu nastąpiło w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych oraz który zatwierdził treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a także nie przypisał obowiązku sporządzenia i publikacji ogłoszenia zamówieniu pracownikowi jednostki.

- nieterminowe dokonanie zwrotu wadium wykonawcy, z którym została zawarta umowa w sprawie udzielenia zamówienia (strona 101-102 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/40, 46 oraz 50-53),

Kontrola wykazała, że wadium wniesione przez wykonawcę, z którym w dniu 30 września 2020 r. zawarta została umowa, zwrócono w dniu 19 listopada 2020 r., tj. 50 dni po zawarciu umowy, czym naruszono przepisy art. 46 ust. 1a ustawy z dnia

29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych stanowiące, że wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano.

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Białe Błota, który nie przypisał obowiązku zwrotu wadium wykonawcom innej osobie.

Niezależnie od stwierdzonych wyżej nieprawidłowości, skonstatowano także inne, do których należą:

- ustalenie wartości zamówienia udzielanego w częściach, z których każda stanowiła przedmiot odrębnego postępowania, w sposób odrębny, a nie jako sumę wartości poszczególnych części zamówienia. (strony 73-74 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/11, 15-19 oraz 21-27)

Powyższa nieprawidłowość dotyczyła 2 postępowań na „*Zakup komputerów do szkół podstawowych do zdalnego nauczania - przeciwdziałanie i zwalczanie wirusa COVID-19 (zdalna szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego)*” (sygn. post. RZP.271.82.2020.KZP) oraz „*Zakup sprzętu i oprogramowania dla Urzędu Gminy Białe Błota, z podziałem na części: Część 1 – laptopy, Część 2 – sprzęt komputerowy, Część 3 – oprogramowanie*” (sygn. post. RZP.271.90.2020.ZP1).

W związku z brakiem skutecznego powierzenia obowiązku ustalenia wartości ww. zamówienia pracownikom kontrolowanej jednostki odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Białe Błota na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

- nieokreślenie w opisie przedmiotu zamówienia publicznego, zawartym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, rodzaju czynności niezbędnych do jego realizacji, których dotyczą wymagania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia. Powyższa nieprawidłowość dotyczyła 2 postępowań tj. „*Odbieranie i zagospodarowanie zmieszanych i zbieranych selektywnie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych położonych w miejscowościach na terenie Gminy Białe Błota dla Sektora I i II*” (sygn. post. RZG.271.46.2019.ZP1) oraz „*Przebudowa ul. Jagodowej w Łochowicach*” (sygn. post. RZP.271.70.2020.ZP1) (strony 80-81 oraz 95-96 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/28-30, Nr 67/21/III/38-40),
- niestaranne sporządzenie dwóch, objętych badaniem, protokołów postępowania o udzielenie zamówień publicznych (ZP-PN) poprzez (strony 87-89 oraz 99-100 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/30 oraz 33, Nr 67/21/III/40 oraz 45):
 - a) niepodanie informacji wymaganych przepisami prawa, tj. czy oferty można składać w odniesieniu do wszystkich części zamówienia, jednej części zamówienia oraz nie wskazano maksymalnej liczby części na które wykonawcy mogli złożyć oferty, informacji na temat skorzystania przez wykonawców w przedmiotowym postępowaniu z instytucji przewidzianej w art. 24 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, uzasadnienia faktycznego i prawnego wyboru najkorzystniejszej oferty, przedmiotów umów,
 - b) zatwierdzenie treści protokołu postępowania przed jego całkowitym wypełnieniem, tj. przed zamieszczeniem informacji o dacie zawarcia umowy oraz przekazania i publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, czym naruszono pkt 30 wzoru protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego stanowiącego załącznik Nr 1 do rozporządzenia

Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128)

Odpowiedzialność za zaistnienie nieprawidłowości ponosi Zastępca Wójta Gminy Białe Błota, która zatwierdziła treść ww. protokołu postępowania.

- niestaranne sporządzenie w latach 2019-2020 rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach (strony 68-74 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 67/21/III/4-11).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, które nie zostały usunięte w trakcie wykonywania czynności kontrolnych, proszę Pana Wójta o podjęcie działań, które wyeliminują wszystkie nieprawidłowości z prac podległych służb, usprawnią ich działalność oraz zapobiegą ich powstaniu w przyszłości.

Wobec powyższego proszę o:

1. Opracowanie w sposób prawidłowy i kompletny dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), poprzez ustalenie:
 - a) wzajemnych powiązań zbiorów tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych oraz opisu algorytmów i parametrów oraz wersji i daty rozpoczęcia eksploatacji oprogramowania za pomocą których prowadzone są księgi rachunkowe,
 - b) kompletnego Zakładowego Planu Kont, obejmującego wykaz wszystkich kont stosowanych w jednostce oraz przyjętych na nich zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, celem wypełnienia obowiązku wynikającego z § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342).
2. Rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy poprzez respektowanie zasady ciągłości bilansowej oraz zapewnienie automatycznej kontroli ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald, przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, zgodnie z art. 13 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).
3. Przestrzeganie zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” zawartych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342). poprzez wykazywanie salda tego konta w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).
4. Zaprzestanie ewidencjonowania na stronie Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” faktur korygujących ze znakiem „minus” i ewidencjonowanie ich ze znakiem „plus” na stronie Wn konta 201 w korespondencji ze stroną Ma konta 401 „Zużycie materiałów i energii”, stosowanie do zasad prowadzenia tych kont określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa,

- budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342).
5. Prowadzenie ewidencji konta 133 „*Rachunek budżetu*” wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, z zachowaniem zasady zgodności zapisów między księgowością budżetu i banku, stosownie do zasad prowadzenia tego konta określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342).
 6. Prawidłowe i rzetelne wykazywanie w bilansie jednostki budżetowej aktywów i pasywów, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).
 7. Przeprowadzenie inwentaryzacji aktywów i pasywów w Urzędzie Gminy w Białych Błotach oraz dokumentowanie sposobu jej przeprowadzania, zgodnie ze stanem faktycznym, stosownie do przepisów art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości na zasadach określonych w art. 26 i 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).
 8. Przestrzeganie uregulowań wewnętrznych obowiązujących w jednostce w zakresie zasad przeprowadzania kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej dowodów księgowych, określonych w Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Białe Błota, stanowiącej załącznik Nr 4 do zarządzenia NR SG.1200.27.2016 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Gminy Białe Błota, mając na uwadze treść art. 68 ust. 2 pkt. 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).
 9. Wykazywanie w aktywach bilansu z wykonania budżetu jednostki stanu środków pieniężnych w wysokościach zgodnych z ewidencją księgową oraz potwierdzeniami sald przekazanymi przez Bank, zgodnie z art. 46 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).
 10. Prawidłowe wykazywanie, w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, danych na podstawie dowodów bankowych, stosownie do dyspozycji wynikających z zapisu § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144) w związku z § 20 ust. 1 instrukcji stanowiącej załącznik Nr 37 do tego rozporządzenia.
 11. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, zgodnie z art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), poprzez rzetelne realizowanie obowiązku sprawdzenia otrzymanych od jednostek organizacyjnych sprawozdań budżetowych pod względem formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144).
 12. Egzekwowanie od kierownika Centrum Obsługi Edukacji i Sportu sporządzania i przekazywania jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki obsługującej oraz jednostek obsługiwanych, stosownie

- do § 6 ust. 1 pkt 1 w związku z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144), mając na uwadze § 9 ust. 3 ww. rozporządzenia.
13. Sporządzanie zbiorczych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na podstawie prawidłowo sporządzonych sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki i jako organu, stosownie do przepisu § 6 ust. 1 pkt 3 oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144).
 14. Określanie warunków udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, stosownie do art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j.Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.).
 15. Dokonywanie opisu przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, w celu zapewnienia porównywalności ofert wykonawców, stosownie do art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.).
 16. Dokonywanie zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu i przekazywanie Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia zmian lub dodatkowych informacji, w przypadku gdy zmiana treści SWZ prowadzić będzie do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, stosownie do art. 137 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j.Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.).
 17. Zaprzestanie określania, na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j.Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.), jako projektowanych postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego, które zostaną wprowadzone do umowy w sprawie zamówienia publicznego, wymogów, których obowiązywanie zostało uchylone przez przepisy prawa.
 18. Egzekwowanie od wykonawców zamówień publicznych, udzielanych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j.Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.), wnoszenia zabezpieczeń należytego wykonania umów spełniających wymogi określone ich względem w treści dokumentów zamówienia.
 19. Określanie wielkości zamówienia, stosownie wzoru ogłoszenia o zamówieniu, stanowiącego załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020, poz. 2439), mając na wadze treść art. 270 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j.Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.).
 20. Dokonywanie zwrotu wadium wniesionego przez wykonawcę, którego oferta została wybrana w danym postępowaniu jako najkorzystniejsza, niezwłocznie, lecz nie później niż 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą albo zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do art. 98 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j.Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.).
 21. Ustalanie wartości zamówienia w przypadku nabywania przez Zamawiającego podobnych dostaw jako łącznej ich wartości objętych poszczególnymi częściami, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, stosownie do art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.).

22. Określanie przez zamawiającego, w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia na usługi lub roboty budowlane, wymagań dotyczących zatrudniania przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy, o których mowa w art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.), tj. rodzaju czynności związanych z realizacją zamówienia, których dotyczą wymagania zatrudnienia na podstawie stosunku pracy przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia, stosownie do ust. 2 pkt 1 ww. artykułu.
23. Staranne sporządzanie protokołów postępowań o udzielenie zamówień publicznych i zamieszczanie w nich informacji zgodnych z faktycznym przebiegiem postępowań, stosownie do art. 71 ust. 1 oraz 72 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.) w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 2434) oraz zgodnie z treścią wzorów protokołów postępowań dla poszczególnych trybów stanowiących załączniki Nr od 1 do 9 do ww. rozporządzenia.
24. Staranne sporządzanie rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych poprzez zamieszczenie w nich danych zgodnych ze stanem faktycznym, w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania (Dz. U. z 2021 r., poz. 2463).

Zgodnie z art. 9 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy, uprzejmie proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia.

Przekazanie informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych niezgodnych z prawdą podlega karze określonej w art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby na warunkach określonych w art. 9 ust. 4 i 5 ustawy.

MACIEJ SŁOMIŃSKI
Elektronicznie podpisany przez
MACIEJ SŁOMIŃSKI
Data: 2022.03.28 13:49:20 +02'00'

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy w Białych Błotach.